

De dødes Land i Underverdenen

Engang ville Åndemaneren Avggo besøge de dødes Land i Underverdenen og lod sig sy nye Skindstrømper og en Regnpels af sammensyede Tarme. Derpå fangede han en ung Sortside, hvis Skind blev tørret for at anvendes til Forhæng for Husvinduet, når han skulle tilkalde sine Hjælpeånder.

Dagen kom, og Hjælpeånderne tilkaldtes under Åndemaning i Mørke. Der var kun en af Hjælpeånderne, som ikke ville komme, og det var gamle Ajarqissâq. Langt om længe kom han dog til Stede, da Åndemaneren vedblev at kalde på ham.

„Hvorfor ville du ikke komme?”

„Fordi du gør dumt i at fare ned til de dødes Land i Underverdenen, før du har været hos Havets Moder. Den Åndemaner, som først farer til de dødes Land, vil aldrig kunne komme til Havdyrenes Beherskerinde.”

Men Avggo ville have sin Vilje. Så lettede hans ånd sammen med alle Hjælpeånderne og for ned mod Havet, der åbnede sig for dem.

Åndemaneren fortalte senere, at det var, som om en Sti åbnede sig for dem gennem Havet. Man havde ingen Følelse af, at man befandt sig i Søen; kun var Vejret fugtigt, det var, som om det småregnede hele Tiden, og endnu længe før de var nået frem, følte han derfor, at hans Tarmskindspels blev aldeles gennemblødt. Så fik de en Lysning i Sigte forude, og da de nåede frem til den, blev det fint Vejr. Solen under Havet var lille, meget mindre end Himlens Sol, og man kunne se på den uden at blændes.

Vejen ned gennem Havet havde ikke været besværlig; man mærkede intet til, at det gik ned mod Bunden; kun kom man hen over Skråninger, der var meget glatte.

Endelig nåede de frem til Grænsen mellem Havet og Landet under Havet, men Skellet her dannedes af en skummende Elv, der kun kunne passeres, når man sprang hen over nogle store, spidse Sten, som var helt bedækkede med våde Tangplanter og synes så glatte, at ingen turde vove sig ud på dem. Men Ajarqissâq, der aldrig var bange, sprang straks ud på dem, balancerede over og kaldte på de andre. Alle Hjælpeånderne fulgte efter, og til sidst stod Avggo alene tilbage uden at turde vove Springet; thi det forekom ham, at han aldrig ville kunne få Fodfæste, og at han derfor blot ville blive hvirvlet af Sted med denne skummende Elv. Ajarqissâq så da, hvorledes han tøvede, og råbte over til ham:

„Hvis du ikke vover Springet denne Gang, men vender om, vil du aldrig nogensinde komme til de dødes Land; disse Sten vil da altid blive den yderste Grænse for din Fart gennem Havet.“

Så sprang Åndemaneren da ud på Stenene, og til hans store Forbavselse viste det sig nu, at Tangen slet ikke var glat, men kun så således ud. På den Måde slap de alle vel over.

Nu kom de til en jævn Skråning, ad hvilken de døde plejede at komme fra Jorden over i Underverdenens Land. Der var meget glat, og det var derfor vanskeligt at komme op ad denne Skråning; især for de gamle gik det langsomt, mange nåede kun halvejs op, før de rutschede ned igen, alle slidende og arbejdende for at komme af med deres Safter — ganske som Himmelboerne under det store Skindtæppe. Også her tog det et år for at nå fra Tilværelsen på Jorden og til det nye Liv efter Døden.

På den anden Side af denne Skråning fik de Øje på nogle Træstøtter, hvor der var udspændt Kobberemme. Her sad en Kvinde og gyngede frem og tilbage; det var Qatsovauvak, for hvem intet

nogensinde kunne holdes skjult. Næppe havde hun set dem, før hun råbte, at der kom fremmede, og straks stormede mange Mennesker til fra alle Sider. Blandt dem var der en meget gammel Mand, der viste sig at være Åndemanerens Bedstefader, og sammen med ham fulgte en endnu ældre Mand. Det var en Åndemaner fra de allertidligste Dage, der engang på en Åndeflugt havde haft en så vældig Fart på, at han havde tabt sit ene Øje. Næppe var han kommen frem og havde set Avggo, før han sagde:

„Du har begået en Fejl ved ikke først at fare til Havets Moder; nu vil du aldrig nogensinde komme ned til hende. Lyt engang!”

Og man hørte nu tydeligt en Elv bruse; det var den store Elv, der løb nede ved det Hus, hvor Sødyrenes Herskerinde bor.

Åndemaneren vandrede videre for at se på alt det mærkelige, der var at finde. Et Sted fik han Øje på en Sortside, og over den var stillet en Kajak på tværs. Forbavset spurgte han, hvorfor den var stillet således op, og man fortalte da, at det var, fordi en Mand var kæntret og druknet for denne Sortside.

De dødes Land i Underverdenen var et udstrakt Kystland; overalt kunne man se Havet og gå langs med dets Bredder.

Nu fik de Øje på en lille Sortsideunge, der kom svømmende lige i Nærheden af Land. Man fortalte, at det var en Sæl, der brugtes til at opøve de dødes Kræfter. Når den dukkede op, blev den harpuneret af en af de nyankomne, og når denne siden havde øvet sine Kræfter og sin Færdighed på den, var den dog uskadet som før og dukkede op til Rede for andre.

Et Sted lå der en Mængde Mennesker, nogle levende, andre halvt forrådnede.

„Hvad betyder det?”

„Ja, ser I, når nogen dør og begrædes alt for meget af de efterladte, kan de ikke komme til Kræfter igen og må ligge således, indtil man holder op med at begræde dem. Fortæl derfor Menneskene, at man vel må sørge over dem, der dør, men at man skader dem ved at begræde dem alt for ubehersket.“

Ude på Havet hørte man ustandselig Lyden af pustende Havdyr. Der var Sæler, som holdt sig flydende i Vandskorpen; Narhvaler, Hvidhvaler og andre store Dyr dukkede op i Overfladen, og Luften var fuld af Lyde, når de pustede og trak Vejret. Her var stor Overflod for dem, der skulle leve af Fangst. Men hver Gang Åndemaneren vendte sig om for at se på disse Dyr, forsvandt de, før han kunne tage dem i Øjesyn. Det var, fordi han endnu hørte hjemme på Jorden og ikke var død.

Åndemaneren måtte nu til at bryde op inden Daggry, og man spurgte ham da, hvor han bedst kunne lide at være efter sin Død, her eller i Himlen.

Hertil svarede han: „Det kommer an på, hvordan Drikkevandet er.“

Og så fik man travlt med at følge ham hen til det Sted, hvor de døde under Havet hentede deres Drikkevand. Vandet så smukt ud, lyst og fint, men da han smagte på det, var det hverken koldt eller varmt.

„Nej,“ sagde Åndemaneren, „Menneskene må have koldt og friskt Drikkevand.“

Her ville han ikke være; men da han spurgte, om det ikke var muligt at komme både i Himlen og under Havet, svarede man, at såfremt han efter sin Død blev lagt lige i Højvandsbæltet og blev liggende der i tre Dage og først efter disse tre Dages Forløb blev kastet i Havet, kunne han være der, hvor han helst ville være, skiftevis på Kystlandet under Havet eller også på Himlens store Slette.

Da Åndemaneren havde fået dette at vide, tiltrådte han sin Tilbagerejse sammen med sine Hjælpeånder og nåede vel tilbage til sit Hus, uden at mærke noget til alle de Besværligheder, han havde haft på Udturen. Og da han kom hjem, fortalte han Menneskene om, hvad han havde set og oplevet.